

DOI: 10.7251/GFP1202293M

UDC: 343.211.2(497.6RS)

Prikaz*Datum prijema rada:*
12. maj 2012.*Datum prihvatanja rada:*
17. juni 2012.**Prof. dr
Ljubinko
Mitrović***Fakultet pravnih nauka
Panevropski univerzitet
"Apeiron" Banja Luka*

Krivično pravo Republike Srpske

- opšti dio
- posebni dio

Sa angažovanjem u izvođenju nastave docenta dr Veljka Ikanovića, inače sudije Vrhovnog suda Republike Srpske, na Fakultetu pravnih nauka Panevropskog univerziteta APEIRON iz predmeta Krivično pravo, početkom ove školske godine, započela je značajna aktivnost u pogledu izdavačke djelatnosti ovog autora i Fakulteta pravnih nauka na izradi udžbeničke literature iz ovog, itekako važnog nastavnog predmeta za studente prvog i drugog ciklusa studijskih programa Fakulteta pravnih nauka Panevropskog univerziteta APEIRON u Banjoj Luci. Ta aktivnost je najprije manifestovana izdavanjem udžbenika Krivično pravo Republike Srpske – Posebni dio, januara 2012. godine, a zatim i izdavanjem udžbenika Krivično pravo Republike Srpske – Opšti dio, u maju 2012. godine.

Oba ova udžbenika koja svakako predstavljaju neprocjenjivu vrijednost, a koja su se, dakle, u posljednjih nekoliko mjeseci pojavila pred širom čitalačkom publikom, ali prije svega pred studentima prvog i drugog ciklusa studijskih programa Fakulteta pravnih nauka Panevropskog univerziteta APEIRON u Banjoj Luci djelo su dvojice izuzetnih autora, odnosno nastavnika, i to prof. dr Dragana Jovaševića, redovnog profesora Pravnog fakulteta u Nišu i doc. dr Veljka Ikanovića, sudije Vrhovnog suda Republike Srpske i docenta na Fakultetu pravnih nauka Panevropskog univerziteta APEIRON u Banjoj Luci. Inače, udžbenike su recenzirali prof. dr Miodrag Simović, redovni profesor Pravnog fakulteta u Banjoj Luci i predsjednik Ustavnog suda Bosne i Hercegovine i prof. dr Ljubinko Mitrović, vanredni profesor Fakulteta pravnih nauka Panevropskog univerziteta APEIRON u Banjoj Luci.

Udžbenici su izašli u izdavaštvu Panevropskog univerziteta APEIRON u Banjoj Luci i sigurni smo, služiće, prije svega, studentima ovog Univerziteta, ali i drugih srodnih fakulteta i visokih škola u pripremanju ispita i drugih oblika nastavnih aktivnosti, a zatim i sudijama, tužiocima, advokatima, policijskim službenicima i svima drugima koji se ovom problematikom u svom svakodnevnom radu bave. Oni predstavljaju rezultat višegodišnjeg kontinuiranog zanimanja za oblast krivičnog prava dvojice zanimljivih autora od kojih je jedan (prof. D. Jovašević) dugogodišnji pravni teoretičar u oblasti krivičnog

prava, a drugi (doc. V. Ikanović) praktičar sa iskustvom od preko trideset godina rada u pravosuđu i svakako su analitičko-sintetički stvaralački radovi koji odražavaju ne samo visok stepen poznavanja materije iz oblasti kaznenog prava, već i izvanredan pedagoški pristup.

S druge strane, udžbenici su prilagođeni nastavnim planovima i programima visokoškolskih ustanova na kojima se izučava nastavni predmet krivično (materijalno) pravo u ovom kapacitetu. Sama koncepcija, struktura, sistem i metod izlaganja oba udžbenika upravo su i postavljeni na način da se olakša rad studentima u savladavanju gradiva za pripremanje ispita iz istoimenog predmeta. Na ovaj način, kroz ova dva udžbenika, u potpunosti i sistematski je obrađena problematika krivičnog prava prema visokim naučnim kriterijumima i didaktičkim zahtjevima pedagoške prakse.

Udžbenik "Krivično pravo Republike Srpske - Opšti dio" bavi se ponajprije osnovnim pojmovima krivičnog prava, naukom i izvorima krivičnog prava, krivičnim djelom, osnovima koji isključuju protivpravnost, krivicom, osnovima koji isključuju krivicu, stadijumima (fazama) izvršenja krivičnog djela, oblicima (formama) izvršenja krivičnog djela, saučesništvom u krivičnom djelu, krivičnim sankcijama i kaznama. Međutim, to nipošto nije jedini relevantan sadržaj u knjizi. Djelo je precizno i pregledno i sastoji se od još nekoliko obimom nejednakih segmenata: odmjeravanje kazne, upozoravajuće sankcije, mjere bezbjednosti, posebne krivičnopravne mjere, gašenje krivične sankcije, krivične sankcije za maloljetnike i odgovornost pravnih lica za krivična djela.

S druge strane, obrada i izlaganje pojedinih krivičnih djela u udžbeniku "Krivično pravo Republike Srpske – Posebni dio" učinjena je na sasvim jednostavan i pristupačan način shodno rješenjima iz Krivičnog zakona Republike Srpske koji je donesen 2003. godine sa pet novela do sada. Tako su autori kroz devetnaest poglavlja ovog udžbenika, a nakon uvodnih napomena koje se odnose na pojam, predmet, strukturu i sistematiku posebnog dijela krivičnog prava, izložili pojam, osnovne karakteristike, obilježja i elemente bića u osnovnom, kvalifikovanom ili privilegovanom obliku najvećeg broja krivičnih djela shodno rješenjima iz Krivičnog zakona Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 49/2003, 108/2004, 37/2006, 70/2006, 73/2010 i 1/2012).

Oba udžbenika, u svakom slučaju, a posmatrajući i cijeneći njihov cjelokupan sadržaj mogu poslužiti, ne samo studentima visokoškolskih ustanova u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini, već i kao značajan i zanimljiv putokaz i široj čitalačkoj publici koja želi da bude upoznata sa osnovnim postavkama savremenog krivičnog prava u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini. Pisani su na zaista pristupačan način i nude brojne odgovore bilo teorijski, bilo praktično, zainteresovanim za ovu problematiku ("pristupačnost i jezgrovitost, ali i jasnoća, te preglednost i sistematičnost djela i zanimljiv stil pisanja, odlike su udžbenika "Krivično pravo Republike Srpske - Opšti dio". Posebno treba istaći da su se autori obilno koristili svojim darom sintetizovanja najvažnijih slučajeva, te doktriniranim osnovama svakog pravnog instituta")¹.

Posebno impresionira obuhvatnost materije (zasnovane na obimnom fondu literature o tome napisanoj, sa vrsnom znalačkom selekcijom njenog korišćenja), koja je izložena na pregledan i sistematski sreden način. Od posebnog je značaja i kritička argumentacija izloženog i njihovi stavovi o brojnim razmotrenim pitanjima od kojih neki nesumnjivo imaju značaj prijedloga za buduću zakonodavnu praksu (*de lege ferenda*).

¹ Iz recenzije akademika prof. dr Miodraga Simovića.